

Fylkesmannen i Aust-Agder

Risør kommunestyre

26. mars 2015

v/utdanningsdirektør Karen Junker
Fylkesmannen i Aust-Agder

Formålet med opplæringen

Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell innsikt og forankring.

Opplæringa skal byggje på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som òg kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane.

Opplæringa skal bidra til å utvide kjennskapen til og forståinga av den nasjonale kulturarven og vår felles internasjonale kulturtradisjon.

Formålet, forts

Opplæringa skal gi innsikt i kulturelt mangfald og vise respekt for den einkilde si overtyding. Ho skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.

Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrong.

Elevane og lærlingane skal lære å tenkje kritisk og handle etisk og miljøbevisst. Dei skal ha medansvar og rett til medverknad.

Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.

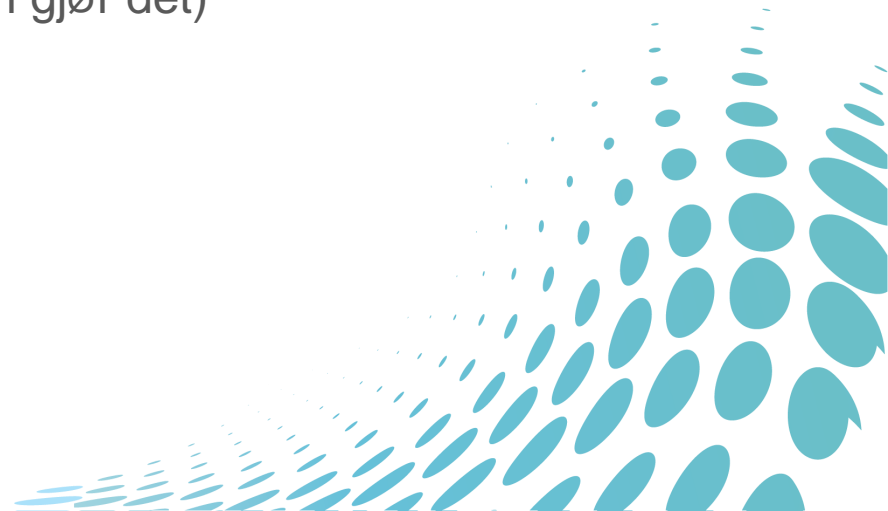
Det tar hele Risør for å oppfylle formålsparagrafen

- Betydningen av utdanning i samfunnet
  - LR: Ytteri, «Utdanning og skule har vore viktig i den folkelege kulturen i Sogn og Fjordane»
  - LR: J.P.Klnudsen, « Dei har ein skulekultur tufta på bygdefelleskap og lokal utvikling. Det er ein skule som ein ikkje har prøvd å stramme opp utanfrå gjennom målingar, testar og ytre disiplinering. Utdanningssystemet er heller ei forståing av indre naudsyn, og det skapar gode resultat»

Foreldre/foresatte

- Generelt den viktigste faktor
- LR: Nordahl/Knudsmoen:» Foreldrene i Sogn og Fjordane støtter og oppmuntrer skolegangen til barna på en bedre måte enn i de andre fylkene»
- Jentene har større mestringsforventninger i Sogn og Fjordane ell i de andre fylkene. (er en sammenheng med hvordan en gjør det på prøver og hvordan en forventer at en gjør det)

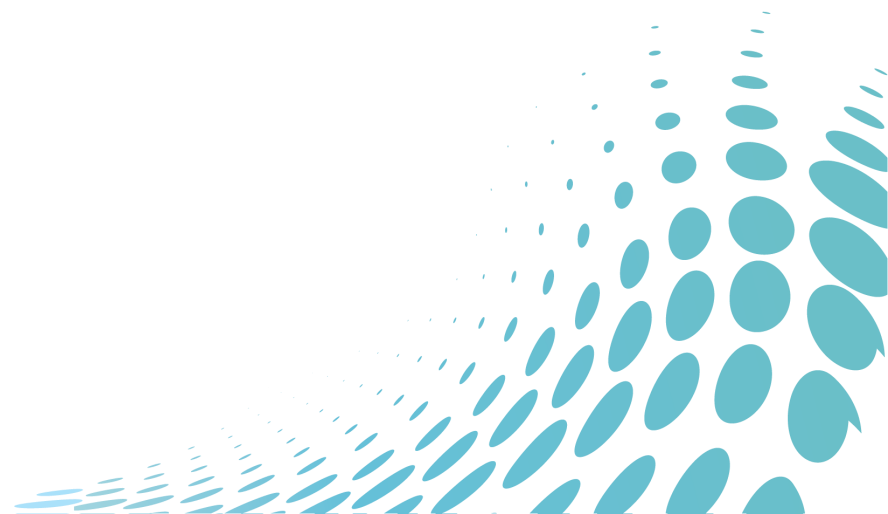
Hvordan ser vi på tilstanden?

Læringsresultat, læringsmiljø og gjennomføring

- Lærere elevene i Risør det de skal?
- Har de det bra på skolen?
- Gjennomfører de videregående skole?

Læringsresultat

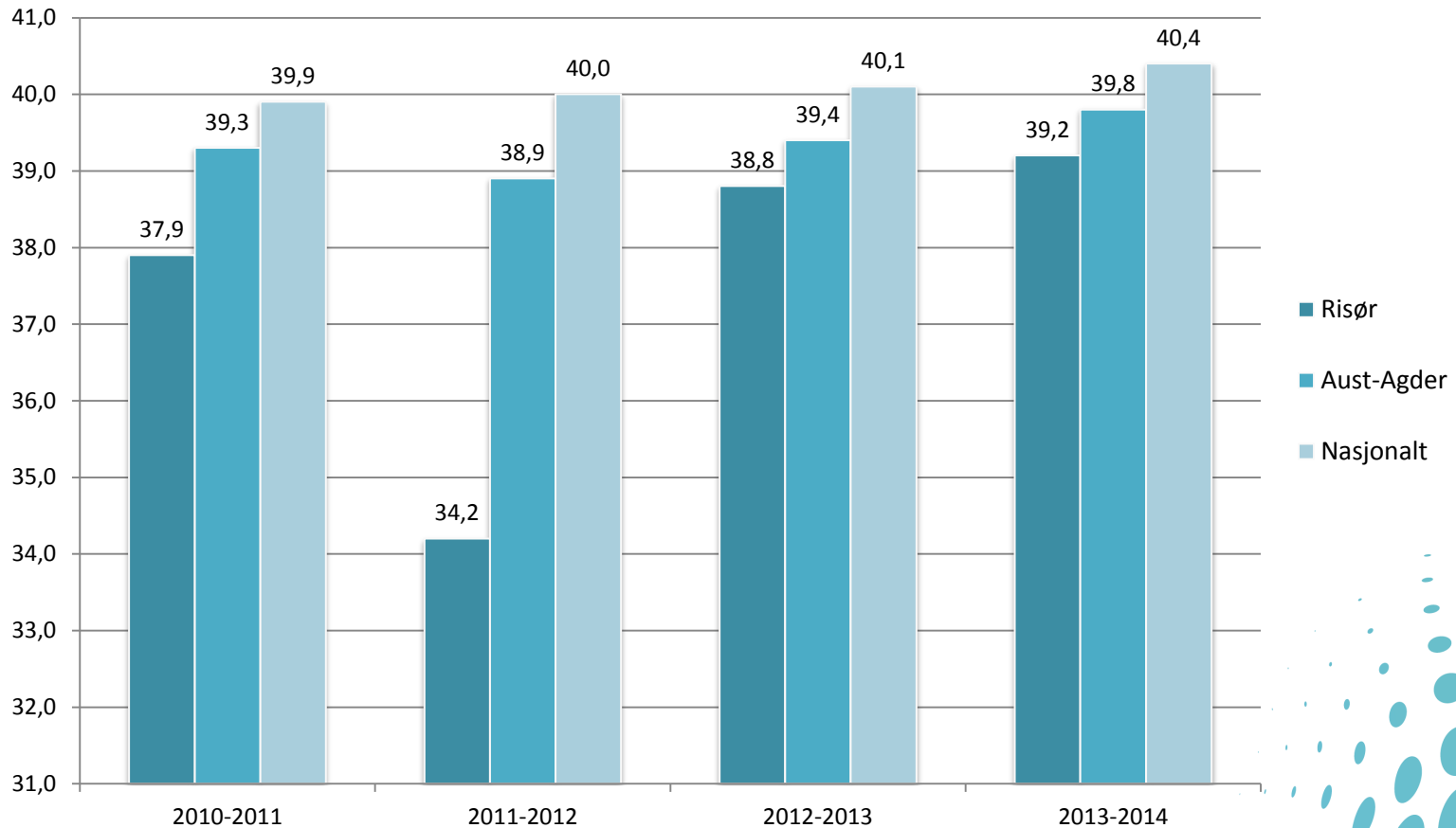
Flere muligheter å måle læringsresultat på, blant annet:

- **Standpunkt** – sluttvurdering om elevens kompetanse i faget ved avsluttet opplæring
- **Eksamenskarakterer** – på 10. trinn trekkes alle elever og voksne ut til en skriftlig og en muntlig eksamen
- **Grunnskolepoeng** – snittet av standpunkt og eksamen
- **Nasjonale prøver** – prøver i elevenes grunnleggende ferdigheter i lesing, regning og engelsk (5., 8. og 9. trinn)
- **Kartleggingsprøver** – prøver for å finne de elevene som trenger ekstra hjelp i løpet av det første skoleårene

Grunnskolepoeng - Risør

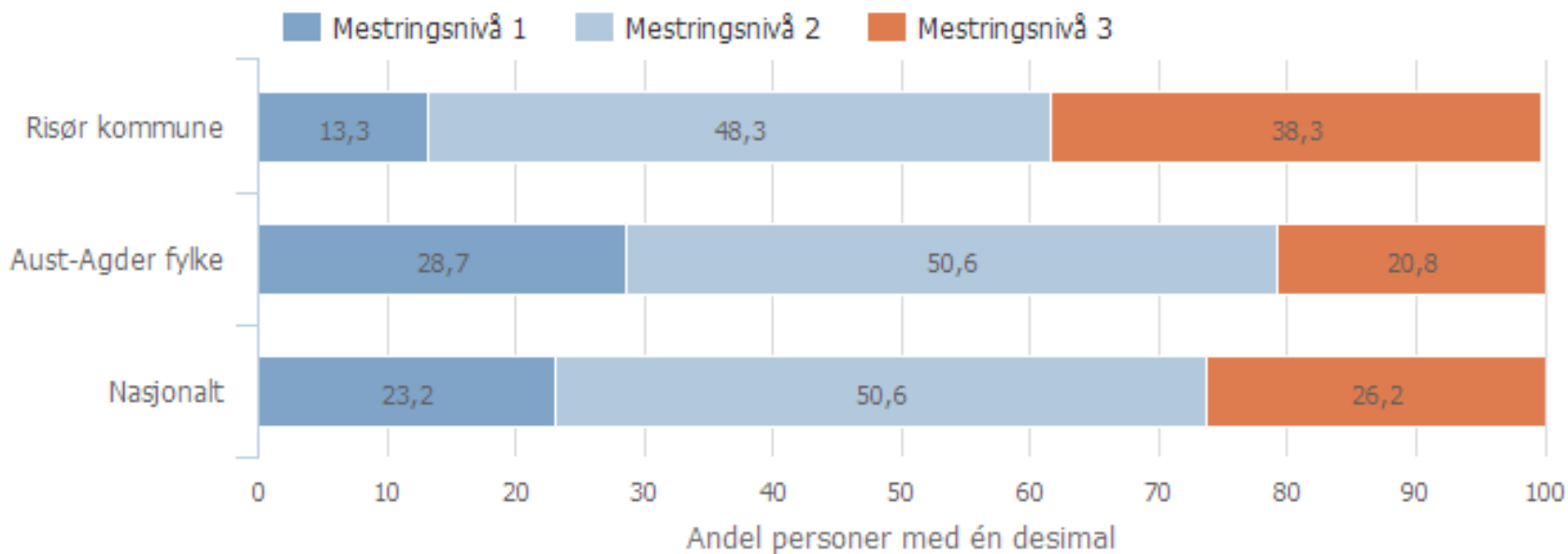
Nasjonale prøver - Risør

- Måler grunnleggende ferdigheter
- Generelle kommentarer:
  - 5. trinn gjør det jevnt over veldig bra i lesing (53), engelsk (51) og regning (50) (snittet nasjonalt 50, fylket 48)
  - 8. trinn helt på snittet nasjonalt i lesing (50), litt over i regning (51), litt under i engelsk (49)
  - 9. trinn 53 i snitt i lesing som for fylket (nasjonalt 54), 53 i snitt for regning, likt som fylket og nasjonalt

Nasjonale prøver - lesing 5. trinn

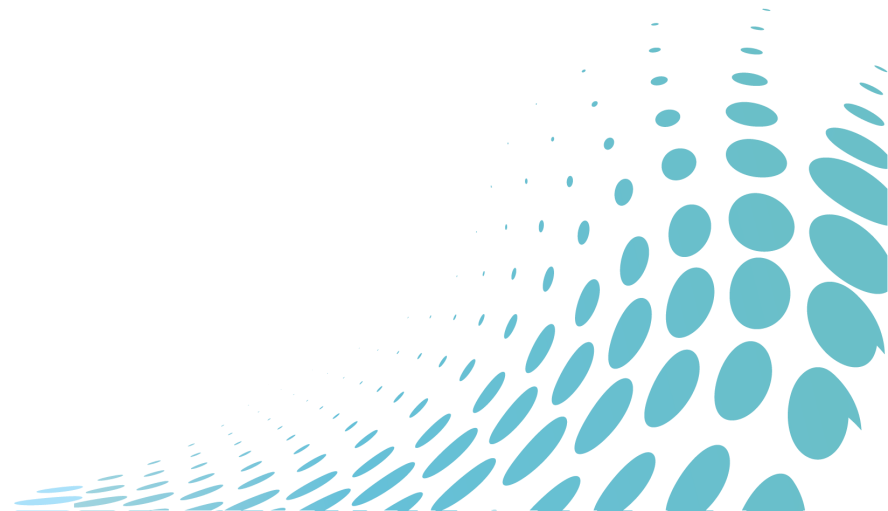

Risør kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn 2014, Lesing, 2014-2015

De fire prinsippene for vurdering for læring

- Elevene forstår hva de skal lære og hva som er forventet av dem
- Elevene får tilbakemeldinger om kvaliteten på arbeidet/prestasjonen
- Elevene får råd om hvordan de kan forbedre seg
- Elevene er involvert i eget læringsarbeid f.eks ved egenvurdering

Hva sier eleven i Risør om vurdering for læring?

- På 10. trinn svarer elevene i Risør at de i større grad enn elever ellers i landet og fylket
  - blir forklart hva som er målene i de ulike fagene slik at de forstår det
  - læreren god nok forklarer hva det legges vekt på når skolearbeidet vurderes

Husk:

- at det er en kontinuerlig prosess
  - utfordring å involvere elevene selv i vurderingsarbeid
- 2010 Risør vært med i prosjektet «Vurdering for læring» - satsing som har virket?

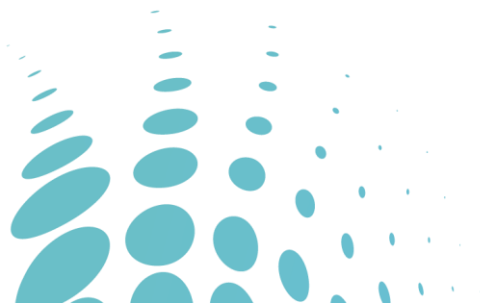
Tidlig innsats

- All opplæring skal være tilpasset evnene og forutsetningene hos den enkelte elev, jf. opplæringsloven § 1-3.
- Tilpasset opplæring og tidlig innsats har stor betydning for elevenes læringsutbytte og kan føre til bedre grunnleggende ferdigheter og redusert frafall
- For å sikre tidlig innsats og tilpasset opplæring skal kommunene sørge for særlig høy lærertetthet på 1.- 4. årstrinn
- Innsatsen skal være rettet mot elever med svake ferdigheter i lesing og regning
- Obligatoriske kartleggingsprøver gjennomføres nå på 1.- 3. trinn for å avdekke elever som ligger under bekymringsgrense slik at skolen kan sette inn målrettede tiltak tidlig

God læringsmiljø gir bedre skoleresultater!

- ✓ Lite mobbing
- ✓ God faglig støtte
- ✓ Godt forhold til lærerne
- ✓ Høy trivsel

Hva skaper et godt læringsmiljø?

- **Positive relasjoner mellom elev og lærer**
- **God ledelse, organisasjon og kultur for læring på skolen**
- **Lærerens evne til å lede klasser og undervisningsforløp**
- **Positive relasjoner og kultur for læring blant elevene**
- **Godt samarbeid mellom skole og hjem**

Læringsmiljø

Alle elever har rett til et godt fysisk og psykososialt læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring jf. kap. 9a i opplæringsloven.

Ingen skal bli utsatt for for krenkende ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vold eller rasisme.

Hva svarer elevene i Risør om trivsel, krenkelser og mobbing?

Trives elevene på skolen i Risør?

- Ja!
- De aller fleste svarer at de trives svært godt /godt (snittet høsten 2014 for trivsel er langt høyere på 7. trinn i Risør enn nasjonal og Aust-Agder, og også på 10. trinn er snittet høyere.)
- Det samsvarer også med Ungdata-undersøkelsen fra 2013, det var høyere andel elever i Risør som svarte at de trivdes enn nasjonalt
- Men, det er også elever som sier at de ikke trives noe særlig, eller som sier at de ikke trives i det hele tatt

Krenkelsler

- I Elevundersøkelsen høsten 2013 ble elevene for første gang spurt om de har opplevd ulike krenkelsler.
- Hva er krenkelsler?
  - Noen gjorde narr av eller ertet meg, slik at jeg ble lei meg
  - Noen spredte løgner om meg
  - Jeg ble holdt utenfor
  - Noen kommenterte utseendet mitt negativt på en måte jeg ikke likte
  - Noen truet meg
  - Noen slo, dyttet, sparket eller holdt meg fast så jeg ble redd

Er det elever i Risør som opplever krenkelser?

- På 7. trinn ser det ut til at det er mindre opplevelser av ulike former for krenkelser enn på 10. trinn
- Det er elever i Risør som svarer i Elevundersøkelsen fra i høst at de flere ganger i uken blir gjort narr av eller ertet slik at de blir lei seg
- Det er elever i Risør som svarer at de mer enn 2-3 ganger i måneden får negative kommentarer på utseende
- Det er også noen som sier at de blir slått, dyttet, sparket eller holdt fast så de blir redde mer enn 2-3 ganger i måneden

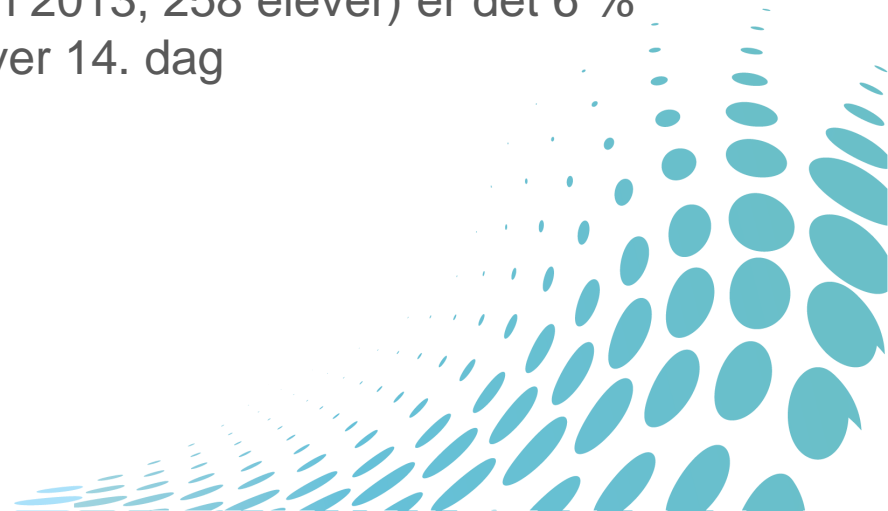
Hva kan vi gjøre med dette? Fortsatt fokus på området. Det er elevens egen opplevelse som skal ligge til grunn for skolens oppfølging.

Er det elever i Risør som opplever mobbing?

- Andel elever i Risør som har opplevd mobbing 2-3 ganger måneden eller mer 2014-15:
  - 7. trinn 1,9
  - 10. trinn 6,1
- I Ungdata-undersøkelsen (8.-10 trinn i 2013, 258 elever) er det 6 % som svarer at de blir mobbet minst hver 14. dag

NOU 2015:2 «Å høre til – virkemidler for et trygt psykososialt skolemiljø»

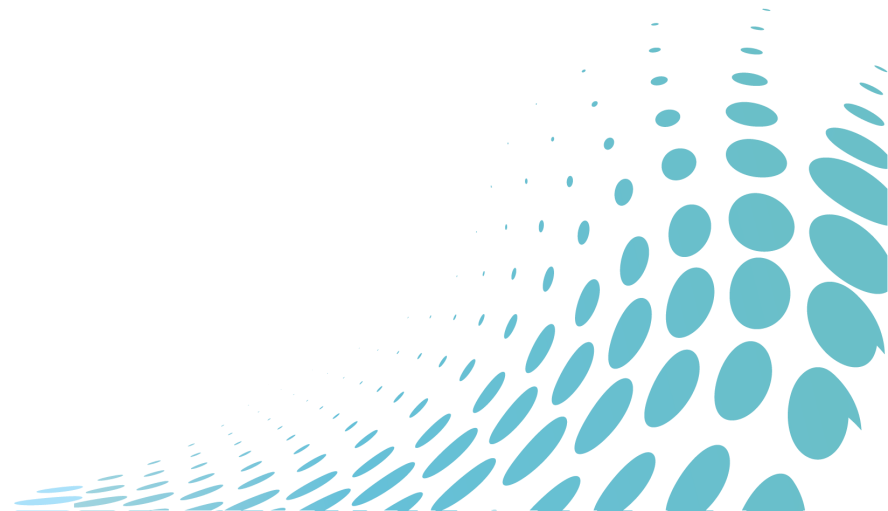
Ett av utvalgets 7 prioriterte områder for å få et trygt psykososialt skolemiljø er:

- Styrking av skoleeierskapet. Aktive skoleeiere er avgjørende for arbeidet lokalt. Skoleeier er ansvarlig for at elevenes rettigheter oppfylles. Skoleeier må få bistand i hvordan de aktivt kan bidra til å sikre at skolene er fri for mobbing og krenkelser.

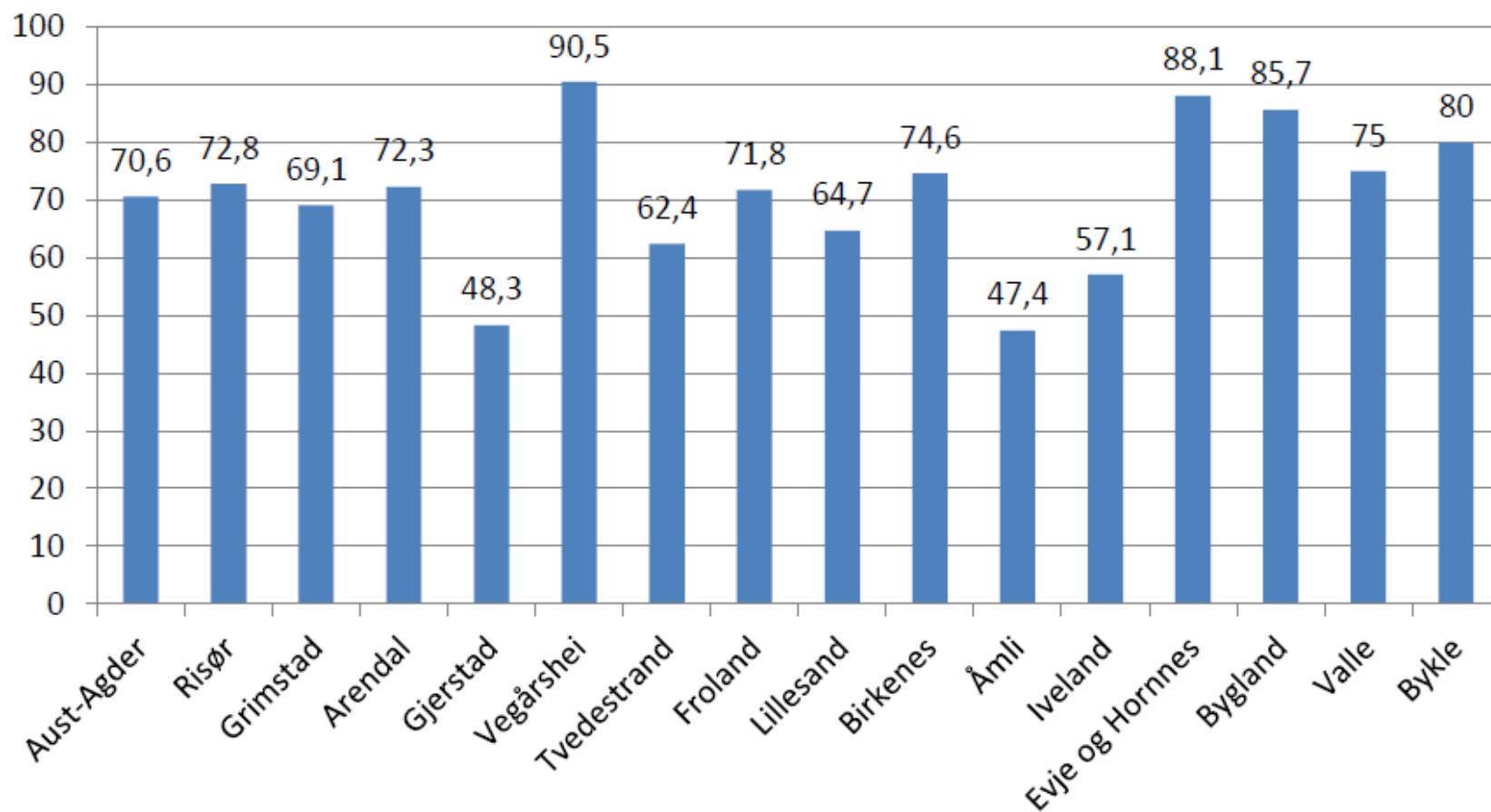

Gjennomføring

- Gjennomfører elever fra Risør videregående opplæring?
- Gjennomføring av videregående opplæring vil her si at eleven eller lærlingen ender opp med vitnemål, fagbrev eller svennebrev.
- 72,8 prosent av de som startet vg1 fra Risør i 2008 hadde fullført og bestått våren 2013
- Klar sammenheng mellom antall grunnskolepoeng og andel som fullfører og består videregående opplæring

Andel fullført og bestått innen fem år - 2008-kullet

Figur 18: Hvor mange av elevene som startet på Vg1 høsten 2008 som etter skoleårets utløp våren 2013 hadde status fullført og bestått (felles for studieforberevende og yrkesfaglige utdanningsprogram). Kilde: SSB/Aust-Agder fylkeskommune

Lærere som har gjennomført videreutdanning

Antall lærere med videreutdanning i ulike fag i Risør:

2012-13

- 3 i norsk (30 stp)
- 1 i engelsk (30 stp)

2013-14

- 2 i norsk (30 stp)
- 2 i engelsk (30 stp)
- 1 i matematikk (30 stp)
- 1 ledelse i skolen (30 stp)

2014-15

- 5 i matematikk (30 stp)
- 1 i kroppsøving (30 stp)
- 2 selvvalgte (15 stp/6 stp)

Søknader for 2015-16

- Andrespråk: 1
- Engelsk: 2
- Matematikk: 2
- Naturfag: 1
- Kroppsøving: 1
- Spesialpedagogikk: 1
- Norsk for lærere som underviser minoritetsspråklige: 3
- Kunst og håndverk: 1

Totalt 12 søknader

